

ÇOCUK İHMALI VE İSTİSMARI

**Çocuk istismarı hem
vicdanen hem de hukuken
ağır bir suçtur.**

**BU SUÇA ORTAK
OLMAYIN!**

Ramazan BERKEBAN
Psikolojik Danışman

İSTİSMAR VE İHMAL NEDİR?

İhmal , yetişkinin unutkanlık ve bilgisizlik sonucu çocuğu muhtemel tehlikelere karşı korumamalarını veya barındırma, beslenme, koruma ve benzeri temel yükümlülüklerini yerine getirmemelerini ifade eden davranış biçimidir.

İstismar, sorumluluk, güven ve yetenek ile ilgili genel durumunda çocuğun sağlığına, yaşamına, gelişimine ve değerine zarar verebilen fiziksel ve/veya duygusal kötü davranışı, her türlü ticari çıkar için çocuğun kullanılmasını içeren davranışlardır.

Fiziksel istismar, bir kaza olmaksızın fiziksel travma yada yaralanmalarla sonuçlanan herhangi bir davranış biçimi.

Duygusal istismar , sitemli bir şekilde kişinin aşağılanması yada görmezlikten gelinmesi gibi onun sağlıklı duygusal gelişimini ve benlik saygısını ciddi bir şekilde etkileyen davranışlardır.

Cinsel istismar, kişinin bir başkası tarafından cinsel haz amacıyla zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır.

Dokunmanın olmadığı istismar davranışları (teşhircilik, çocuk pornografisi izleme veya izlettirme, ..)

Dokunmanın olduğu istismar davranışları (okşama, cinsel amaçlı dokundurmaya zorlama)

BELİRTİLER NELER OLABİLİR?

- Çocuklarda yaş dönemine uygun olmayan, davranışlarda gerileme; parmak emme, yatak ıslatma, anneye bağımlılık görülebilir.
- Saldırgan davranışlar görülebilir.
- Hiçbir şeye ilgi göstermeme, sanki bir rüya âleminde yaşama.
- Arkadaş ilişkilerinde güçlükler yaşanabilir.
- Cinsel içerikli kelimeler kullanabilir veya davranışlar sergileyebilir.
- Çocuk kendisine dokunulmasından, daha önce tanıdığı kişilerle yalnız kalmaktan korkabilir.
- Huysuzluk, sık ağlama, uyku problemleri, iştah problemleri, korkular, sebepsiz baş ağrıları ve mide bulantıları görülebilir.
- Okul başarısında düşme, okuldan kaçma, dikkat dağınıklığı, odaklamada zorluklar görülebilir.
- Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler,
- Olayla ilgili kabuslar, Uykuya dalma güçlüğü ,
- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı, korku reaksiyonu, olayı anımsatan yerler, kişiler, görüntüler ve konuşmalardan kaçınma,
- Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar,
- Cinsel davranışlarda artma , Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir.

DOĞRU BİLİLEN YANLIŞLAR VE DOĞRULAR

- Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği nedeniyle uydururlar.
- Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler. İlk kural çocuğa inanmak olmalıdır.
- Yaşanmış bir iki olay önemli değildir.
- Çocuklar olan biteni çabuk unuturlar.
- Bir kez olan ya da tekrarlayan cinsel istismar çocuğun ruhsal ve fiziksel sağlığı açısından ciddi derecede zarar vericidir.
- Olayı provoke eden çocuklar, şirin ve cazip kız çocuklar, evden kaçan çocuklar, ihmal edilmiş çocuklar potansiyel kurbanlardır.
- Kurbanlar her sosyo-ekonomik ve her sosyo-kültürel gruptan gelen kız ve erkek çocuklar olabilir.
- İstismarcılar genellikle yaşlı ve yabancı erkekler sokaktaki serserilerdir.
- Olguların %80-95'inde fail 20-40 yaşları arasındaki, kurban tarafından tanınan evli ve çocuklu erkeklerdir.
- Parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.
- Olayın olduğu yer genellikle ev, okul, ev ile okul arasındaki yol ,telefon,bilgisayar gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevresidir.

Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşa göre dağılımları incelendiğinde;

%30'unun 2-5,
%40'ının 6-10,
%30'unun 11 - 17 yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

ÇOCUĞUNUZUN CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

- 1-Çocuğunuzun her koşulda sizinle iletişime geçebilmesi için gerekli güven ve konuşma ortamının oluşturulması gerekmektedir. Bu da çocuğunuzla kuracağınız sağlıklı iletişime bağlıdır.
- 2- Çocuğunuzun hayır deme konusunda desteklemelisiniz.
- 3-Çocuğunuzla; bedenimizi korumanın önemi, bedenimizin bize özel olduğu, kendimizi ifade edebilme konularında konuşmalısınız.
- 4.Çocuğunuza sosyal medya ve teknoloji kullanımı konularında rehberlik etmelisiniz. İnternette özel bilgileri, görüntüleri paylaşmama konusunu onunla konuşmalısınız.

ÇOCUĞUNUZUN İSTİSMAR EDİLDİĞİNDEN KUŞKULANIYORSANIZ...

- Çocuğunuz bir istismar durumundan söz ediyorsa, bunu dinlemelisiniz. Genellikle çocuklar böyle konularda yalan söylemezler.
- İstismarı bildirmek hem vicdani hem de yasal bir sorumluluktur, güvenlik güçlerine bildirmek gerekmektedir.
- Çocuğun sonrasında psikolojik destek alması önemlidir.